

Aastaaruanne 2016

Raamatukogu nimi: **Sõmeru raamatukogu**

Elanike arv: 2544

1. Põhilised tegevussuunad

2016. aasta näitas, et Sõmeru raamatukogu on valla elanikele oluline ja vajalik kultuuriasutus. Üha enam inimesi leidis tee esmakordselt raamatukokku. Aruandeaasta tõi juurde 44 uut lugejat (kokku 577), külastusi registreeriti 1911 võrra rohkem. Kasvas laenutuste arv.

Raamatukogu põhiväärtuste hulka kuuluvad kõrge teeninduskultuur, avatus ja paindlikkus, professionaalsus – neid väärtusi püüti järgida ka aruandeaastal.

Viidi läbi 10-tunnine arvuti algõppe kursus eakatele, töö toimus kahes grupis. Kuna huvi kursuse vastu oli suur, jätkame koolitusega ka käesoleval aastal.

Kirjanduslikud kohtumisõhtud tõi raamatukokku tõelisi teemahuvilisi (kirjandusõhtu Katrin Reimuse „Haldjatantsude“ ainetel, kohtumisõhtu Hinge Kaljundiga, teemaõhtu „4 X 4 reisirid“, Ruuben Lamburi raamatu „Alutaguse saaga“ esitlus).

Koos perearsti Rita Uuetaluga alustasime raamatukogus tervistunniga, mida on erinevate teemadega plaanis jätkata ka 2017 aastal.

Raamatukogu oli põnevate näituste eksponeerimise kohaks - Jaanioja käsitöö talu mantlid ja keraamikaringi tööde näitus võitsid vaieldamatult külastajate südamed.

Maaelufestivali eelürituse - jõululaada raames toimus raamatukogus töötuba paberpunutistest, kus õpetati valmistama kuuski. Külastajad said kuulata kontserte meie valla noortelt muusikutelt, kes õpivad Rakvere muusikakoolis.

Täiskasvanuhariduse edendamiseks ühines Sõmeru raamatukogu 2016.a. ANDRAS-e pilootkampaaniaga „Õppimisvõimaluste infootsingu toetamine“.

Merekultuuriaasta raames olid raamatukogus üleval erinevad väljapanekud.

Piisavalt huvilisi tõi kokku laupäevane raamatuvahetus raamatukogus.

Jätkuvalt teenindab kord kuus Sõmeru raamatukogu Ubja piirkonda niinimetatud raamatukohvri näol.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

Sõmeru valla raamatukogude võrgus muudatusi ei toimunud - Sõmeru raamatukogu jätkas tööd iseseisva raamatukoguna. Raamatukogu on avatud aastaringiselt tööpäevade kella 10.00- 18.00. Lugejate paremaks teenindamiseks oli raamatukogu kord kvartalilis avatud ka laupäeviti neile lugejatele, kellel pole võimalik tööpäevadel raamatukokku tulla.

Üks kord kuus esmaspäeviti teenindab raamatukogu Ubja piirkonna lugejaid Ubja külakeskuses. Raamatukogu pakkus analoogset teenust ka Vaeküla külaseltsile, kuid lugemishuviliste puudumise tõttu teenust ei soovitud.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.15. €	Seisuga 31.12.16 €	Muutus %
Eelarve kokku	25 608	26 921	+5,1%
Personalikulu	10 872	12 315	+13,3%
Komplekteerimiskulu	8 778	8 873	+1,1%
sh KOV-lt	4 287	4 311	+0,6%
sh riigilt	4 491	4 562	+1,6%
Infotehnoloogiakulu	240	249	+3,7%
*Ürituste/näituste korraldamise kulu		220	
*Koolituskulud		110	

2.3 Projektid

Toetusprogrammides ja projektides Sõmeru raamatukogu 2016.aastal ei osalenud.

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Projekti nimi			
Puuduvad			

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Sõmeru raamatukogus töötab üks inimene – täiskohaga raamatukogu direktor.

Puhkuse ja koolituste ajal asendab direktorit Sõmeru valla tegelusjuht.

Raamatukogu on avatud lugejatele tööpäevadel 10.00 -18.00. Lugejate paremaks teenindamiseks on raamatukogu kord kvartalis avatud ka laupäeviti.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest:

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
Virumaa rahvariided. K. Loite	LVKRR	1
Eesti, islam ja kultuurierinevused. Raine Linnas	LVKRR	1
IKT vahendid ja võimalused. Henn Sarv	LVKRR	1
Õppimisvõimaluste infootsingute toetamine. Heli Lehtsaar	LVKRR	1
Kunda hariduselust ja Rahvaülikoolist. Kaido Veski	LVKRR	1
Õppereis Soome raamatukogukogudesse.	LVKRR	1
Tsemenditööstuse ajaloost ja sõbrakaubandusest Kundas. Uno Trumm	LVKRR	1
Topoteek – meie võimalus ennast näidata. Inge Pikkoja	LVKRR	1
Raamatukogutöö tulemuste hindamine ja statistika. Margit Jõgi	LVKRR	1
„Töest ja õigusest“ nii ja naa. Maarja Vaino, Urmas	LVKRR	1

Lennuk.		
Infopädevuse alused. E-kursus. (78 tundi- 3 EAP)	TRÜ	1
Osalus ja kaasamine mäluasutustes.	LVKRRK	1

Hinnang täienduskoolitustele

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

LISA 2

2.4.3 Erialahariduse omandamine

Raamatukogu direktor Ene Tamm omab erialast kõrgharidust.

2.4.4 Töötajate tunnustamine

Aruandeaastal raamatukogu töötajale tunnustust ei omistatud.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloomustus. Raamatukogu ruumid ja asukoht.

Sõmeru keskusehoone, kus asub ka raamatukogu, on kuus aastat vana ning praegu heas korras. On puhas rõõm töötada ühes Eestimaa kauneimas raamatukogus, kus on avarust, mugavust, eraldi ruum muusika kuulamiseks, lastele oma nurk lugemiseks ja mängimiseks. Suvel on raamatukogus avatud siseõue lugemisnurk.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Liikumispuudega lugejatele on tagatud juurdepääs raamatukokku, hoonel puuduvad trepid ning avarates ruumides on võimalik liikuda ratastooliga.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

2016. aastal infotehnoloogia valdkonnas arendustegevusi ei toimunud ning uut tehnikat ei soetatud. Praegune infotehnoloogiline baas vastab nõuetele: lugejate kasutada on 6 arvutit, on olemas internetiühendus ja Wifi leviala. Tarkvara uuendamine toimub vastavalt vajadusele. Raamatukogus on printimis- ja paljundamisvõimalus.

3. Kogud (kogude komplekteerimine ja töötlemine)

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Raamatukogu fond asub avariilisel. Fondi korrastades tehti eraldi ruumi tagavarafondile, kuhu paigutati vanemad ja vähekasutatavad trükised. Sama töö seisab ees 2017 aastal lasteosakonnas.

Kogude komplekteerimisel on lähtutud lugejaskonna eelistustest ja vajadustest. Lähtutakse põhimõttest, et eesti kirjanduse paremik oleks raamatukogus olemas. Põhirõhk on uue laste –ja noorsookirjanduse komplekteerimisel. Suvel vaadati Sõmeru põhikooli emakeele õpetajaga üle klassivälise kirjanduse nimekirjad, vastavalt laste lugemiseelistustele tehti muudatused uue õppeaasta kirjanduse osas. Teostati järelkomplekteerimist puuduva noortekirjanduse osas.

Valikuliselt komplekteeriti ka liigikirjandust, eelistatud on psühholoogia, sõjaajalugu, tervishoid.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Komplekteerimine toimub läbi Lääne-Virumaa keskraamatukogu eelarve alusel. E-teavikuid komplekteeritud pole. 2016.a. täienes raamatufond 604 eksemplari võrra, neist 8 saadi annetustena.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikat telliti aruandeaastal 1593 euro väärtuses. Analüüsides varasemaid laenutusi, tehti mõningaid korrekture tellitavate teavikute osas.

Lugejate soovil laenutame koju nii ajakirju kui ka ajalehti.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

2016.a. osteti juurde 2 eksemplari auviseid - Genka/Paul Oja ja Tõnu Aare „Kuld“.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Aruandeaastal inventuure ja mahakandmisi ei teostatud.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Sõmeru raamatukogu on avatud kõigil tööpäevadel kella 10.00- 18.00 eesmärgiga tagada elanikele juurdepääs kirjandusele. Raamatukogus kehtib lugejapiletina ID kaart. Lugejal on võimalus ka läbi lugeja.ee portaali raamatuid pikendada, reserveerida ja järjekorda panna.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Raamatukogus on lugejate kasutada 6 lauarvutit, on olemas Wifi leviala. Avaliku teabe kättesaadavus on tagatud raamatukogu lahtioleku aegadel. Täiskasvanute osas on AIP kasutamine küllaltki tagasihoidlik, peamiselt kasutavad teenust eakamad inimesed, kel kodus arvuti puudub või soovivad vastavat nõustamist.

Lapsed kasutavad võimalust käia e-koolis ja õppida. Tulles vastu laste soovidele on reedeti koolilastel võimalus üks tund arvutis mängida.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.

Tabel 5

Raamatukogu	Lugejad 2015	Lugejad 2016	Muutus (+-)
Sõmeru	533	577	+44

Raamatukogu	Külastused 2015	Külastused 2016	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2015	Virtuaal-külast. 2016	Muutus (+-)
Sõmeru	8144	10055	+1911	720	972	+252

Raamatu-kogu	Laenut-d 2015	Laenut-d 2016	Muutus (+-)	Päringud 2015	Päringud 2016	Muutus (+-)
Sõmeru	13398	15862	+2464	41	36	-5

Infopäringud:

Infopäringuid registreeriti 36, peamiselt fakti- ja teemapäringud.

4.3 RVL teenindus

RVL teenindus toimib kõige paremini oma valla Uhtna raamatukoguga, lugeja saab väga kiiresti tellitud kirjanduse kätte. Koostöö toimub ka teiste lähemate raamatukogudega (Rakvere, Vinni).

RVL laenutusi sisse oli 24
RVL laenutused välja oli 46

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimisel lähtutakse Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovituslikust kirjandusest ja lugejate soovist.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2015	Lug-d 2016	Muutu s (+-)	Külast-d 2015	Külast-d 2016	Muutus (+-)	Laenut 2015	Laenut 2016	Muutus (+-)
Sõmeru	139	165	+26	1728	3798	+2070	1349	1857	+508

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Lugejatest laste arv kasvas 26 võrra, pean seda väga heaks näitajaks. Külastavus suurenes hüppeliselt 2070 võrra, laenutusi +508.

Kõige sagedasemad raamatukogu külastajad on algklasside õpilased, kes koolipäeva lõppedes tulevad raamatukokku aega veetma. Omaette olemiseks on lastele hubane lugemisnurk, kus on võimalik õppida, mängida, tegeleda käsitööga.

Teismeliste noorte osakaal on väiksem, laenutatakse peamiselt vaid kohustuslikku kirjandust ning veedetakse raamatukogus niisama koos sõpradega aega.

Suurt rõhku oleme pannud tööle kohaliku lasteaia lastega – regulaarsed raamatukogutunnid tagavad ka raamatukogu külastavuse koolieas. Lastele meeldib väga raamatukogus olla, kuidagi ei soovita siit lahkuda. Koostöö lasteaiaõpetajatega on väga hea ja tulemuslik.

Sõmeru Põhikooli astujatele koostatakse kutsekaardid, mis kutsuvad raamatukoguga tutvuma ning lugejaks hakkama.

Pisematele raamatukogu tutvustamiseks toimuvad igal neljapäeval muinasjutuhommikuid, kuhu on oodatud 1-3 aastased kodused lapsed koos vanematega. Eelmisel aastal käidi koos 21 korral, mille raames tutvuti raamatutega, mängiti ja tehti käelist tegevust.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused.

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 Kohalikul tasandil

Raamatukogul on kohalikus kultuurielus vaieldamatult arvestatav roll. Kuna raamatukogu asub valla keskusehoones, siis on tagatud väga hea koostöö haridus-, noorsootöö-, keskkonnaalase ning klubilise tegevuse osas (ühisüritused, infovahetus). Sõmeru valla suurima ürituse, maaelu festivali raames korraldati ühiselt üritusi ka raamatukogus, eksponeeriti teemakohaseid näituseid.

Eriti peab tõstma esile väga head koostööd Sõmeru lasteaiaga Pääsusilm, kus lasteaiapäetajad on väga koostöövalmid. Vanemate rühmade lapsed külastasid väga aktiivselt raamatukogu. Süvenes suhtlus noortekeskuse spetsialistidega.

Riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil otsest tegevust ei toimunud.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Viidi läbi 10-tunnine arvuti algõppe kursus eakatele, töö toimus kahe grupiga, osalejaid oli kokku 54.

Individaalkoolitusi viidi läbi 14 korral, kokku 4 tundi. Peamised teemad olid: pankade kodulehtedele sisenemine, maksete teostamine, E-maksuameti koduleht, tuludeklaratsiooni täitmine, Töötukassa kodulehele sisenemine, postkasti muutmine.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukogul on oma koduleht, kuid suhtluseks ja info edastamiseks kasutatakse enam Facebooki lehte. Toimuvaid sündmusi ja uudiseid kajastatakse kohalikus ajalehes Sõmeru Sõnumid ja raamatukogus infotahvlil.

4.9 Andmebaasid

Koduloo ja muud omaloodud andmebaasid ja veebipõhised teenused puuduvad.

5. 2017 aasta tegevused

2017 aastal jätkab raamatukogu oma põhisuunal. Lisaks igapäevasele tegevusele selgitatakse välja koolitusvajadus täiskasvanutele ning plaanitakse teemaõhtuid, töötubasid ning kirjandusõhtuid.

Direktor Ene Tamm

LISA 1

Personali koolitus (siia ainult arvud)

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituskulud eelarves	Koolituseks kulutatud
Sõmeru	12	120	64.-	111.10

LISA 2

Raamatukogutöötaja aruandeperioodil avalikke esinemisi, ettekandeid, loenguid ja koolitusi läbi ei viinud.

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2016)
Sõmeru	0

LISA 4

Laste- ja noorteüritused

Sihtrühm	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Sõmeru lasteaia rühm Sipsikud	Fr.R.Kreutzwald „Kalevipoeg“ tutvustus ja viktoriin.	20
Sõmeru lasteaia rühm Nublud	Emakeelepäev.	20
Sõmeru lasteaed	Kevadluuletuste esitamise võistlus.	22
Sõmeru lasteaia rühm Sipsikud	E.Raud „Sipsik“	15
Sõmeru lasteaia rühm Nublud	Lemmikloomad meie kõige suuremad sõbrad.	18
Sõmeru lasteaia rühm Sipsikud	Õpime liiklema.Liiklusviktoriin.	18
Sõmeru lasteaia rühm Nublud	Kadripäeva kombed.	16
Sõmeru lasteaia rühm Nublud	Vanaaja jõulud.	20
Algklasside õpilased	Uute raamatute tutsustamine. Laste lemmikfilmide vaatamine.	7
Vaeküla kooli algklassi õpilased	Tutvumine raamatukoguga	6